

האיכר והמלווה בריבית

מתוך "קערת הפלא", סיפורי הודו

חי פעם איכר. אבא שלו הוריש לו במותו חלקת אדמה, תאו ומחרשה. אך הוא עוד לא הספיק להתאבל על מותו של אבא כשבא אליו המלווה בריבית ואומר:

"אבא שלך היה חייב לי מאה רופיות. תחזיר לי מיד את החוב!"

"אין לי עכשיו כסף" ענה האיכר "חכה עד שאאסוף את היבול, אמכור בעיר ואחזיר לך את החוב." אך המלווה בריבית לא הרפה:

"לא אוכל לחכות. אם אין לך כסף אקח ממך את המחרשה ואת התאו."

"אז איך אוכל לחרוש בלי מחרשה ותאו?" התחנן האיכר "תרחם עלי, אדוני!"

"טוב, אני אדם רחמן" אמר המלווה בריבית "אשאיר לך את המחרשה והתאו לשלושה ימים, אבל תמורת זאת תיתן לי אחר כך את מחצית היבול." פרש האיכר את ידיו, אך ברירה לא הייתה לו. הוא נאלץ להסכים. שתל אורז וחיכה ליבול. אך כשהגיע זמן הקציר לא היה לו במה לקצור. לאומלל לא היה אפילו מגל. הוא הלך למלווה בריבית וביקש מגל בהשאלה.

אמר לו המלווה בריבית:

"אעשה לך טובה. הנה מגל. אבל תמורת זאת תיתן לי עוד מנה אחת מהיבול. ותחליט מהר, כי בקרוב ירד גשם והאורז של ירקב."

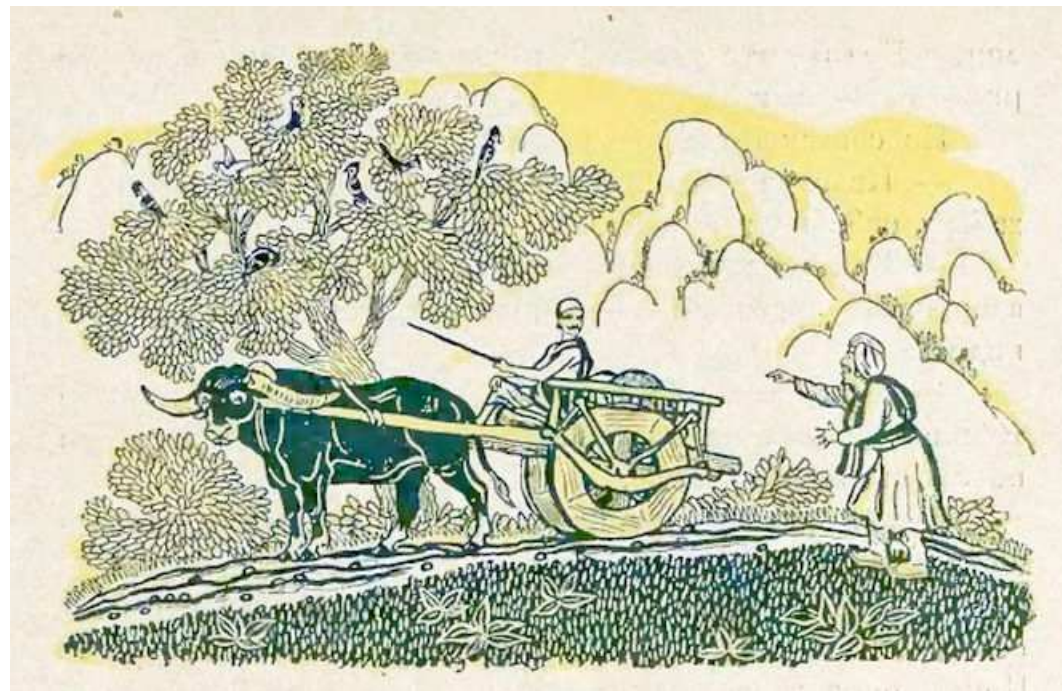
האיכר נאלץ להסכים גם לזה. מכל היבול נשאר לו רק שלושה חופני אורז. כל היתר לקח המלווה בריבית.

המלווה בריבית בא שוב בדיוק כשהאיכר התחיל לאפות לעצמו לחם.

"באתי לבדוק את המאזניים שלך. לפי שקילה שלי עוד לא נתת לי מספיק אורז."
"אך אדוני" ענה האיכר "לא תוכל להוציא מים מאבן. ממני לא תוכל כבר לקבל דבר. מוטב שתלמד אותי איך לחיות בלי לחם."
"ידידי" ענה המלווה בריבית "עושר וההצלחה בחיים נותן לנו האל ראמה. תנסה למצוא אותו, אולי הוא יעזור לך."
האיכר אפה לעצמו שלוש פיתות גדולות לדרך והלך לחפש את ראמה.
ביום ראשון בא מולו ברהמין. האיכר המסכן שמח – "הוא בוודאי ידע איך להגיע לאל ראמה."
הוא הושיט לו פיתה אחת ושאל:
"אישי הקדוש, איך אוכל למצוא את ראמה?"
הברהמין לא ענה דבר, את הפיתה תקע ישר לפיו ובלי לתת תשובה הלך הלאה.
למחרת האיכר פגש ברהמין אחר.

"אולי זה לא יהיה חמדן כזה" חשב ואמר :
"רחם עלי אישי הקדוש. אין לי שום דבר מלבד הפיתה הזו. קח אותה ואמור לי איך למצוא את ראמה."
הברהמין הסתכל על האיכר. לקח את הפיתה, שם אותה לכיס והלך הלאה.
בערב היום השלישי ראה האיכר קבצן זקן שעמד בצד הדרך. הוא ניגש אליו והושיט לו את הפיתה האחרונה שלו.
"סלח לי, אבל זה הדבר היחידי שאוכל לתרום לך" אמר.
"לב טוב מביא יבול טוב" אמר לו הזקן "לאן דרכך, אישי המכובד ומה מדאיג אתך?"
והאיכר ענה:
"אני מחפש את ראמה, אך איש לא מוכן להדריך אותי איך להגיע אליו."
"אז ספר לי, מדוע אתה מחפש את ראמה?"

"אצל מי גנבת את התאו והעגלה?" קרא "אתה גנב.
צריך להכניס אתך לכלא!"

"אלי, אלי!" נבהל האיכר "ראמה עזר לי. הוא נתן לי
קונכייה ואמר לנשוף בה ואז כל משאלה שלי
תתמלא. כך השגתי את התאו והעגלה."
למחרת בבוקר המלווה בריבית חיכה שהאיכר יצא

"המלווה בריבית לקח את כל היבול שהיה לי
בשדה. אני רוצה לשואל את ראמה מה לעשות כדי
לא למות מרעב."

"אז דע לך שאני ראמה" אמר הזקן "לא חסכת ממני
את הפיתה האחרונה שלך ולכן אעזור לך. הנה לך
קונכייה. תנשוף לתוכה ומיד יתמלאו כל המשאלות
שלך. רק תזכור, לפני שתנשוף, תשתחוה קודם
מזרחה."

והזקן שם קונכייה לרגלי האיכר ומיד נעלם.
האיכר לא האמין למזלו. הוא חטף את הקונכייה,
השתחוה מזרחה, נשף וקרא:
"יעמוד לפניי תאו רתום לעגלה."

ועוד לא הספיק להניח את הקונכייה כשעמד לפניו
תאו יפה רתום לעגלה חדשה.

האיכר חזר הביתה. אך כשעבר ליד ביתו של
המלווה בריבית זה כמעט ונחנק מקנאה, עזב את
הכל ורץ אחרי האיכר.

עם התאו שלו לשדה, התגנב לצריף שלו ולקח את הקונכייה הקסומה. הוא חזר לביתו וקרא בשמחה: "אני רוצה שיהיו לי כאן מאה תאו ועשרה פילים!" ונשף בקונכייה. אך בחצר שלו לא הופיע כל תאו ולא פיל.

"כנראה נשפתי בקונכייה מהקצה הלא נכון" חשב הגנב וקרא:

"שיונח לרגליי שק מלא זהב טהור!"

עכשיו הוא נשף בקונכייה מהצד השני אך שק הזהב לא הופיע לפניו.

עד הערב נשף המלווה בריבית בקונכייה הגנובה, כמעט והתעלף מהמאמץ, אך שום משאלתו לא התמלאה, כי הוא לא ידע שלפני הנשיפה עליו להשתחוות מזרחה.

כשהשמש שקעה המלווה בריבית בא שוב לאיכר. "הקונכייה שלך עכשיו אצלי" אמר "אך אני לא מצליח להכריח אותה למלא את המשאלות שלי.

אחזיר לך אותה בתנאי אחד: אלי יגיע פי שניים ממה שאתה תשיג בעזרתה."

ומאז המלווה בריבית התחיל להתעשר מיום ליום. אם האיכר

קיבל מאה רופיות מהקונכייה, המלווה בריבית קיבל מאתיים. האיכר ביקש גלימת דהוטי, ואצל המלווה בריבית הופיעו שתי גלימות. האיכר ביקש צמיד מזל ואצל המלווה בריבית על הידיים הופיעו שניים כאלה.

אך זה עדיין לא סיפק את המלווה בריבית. מספר פעמים חשב לגנוב שוב את קונכיית הפלא. עכשיו כבר ידע שלפני שנושפים בה צריך להשתחוות מזרחה. כבר שלוש פעמים התגנב לביתו של האיכר כשזה לא היה בבית, אך לא מצא את הקונכייה. האיכר מעולם לא נפרד ממנה ונשא אותה תמיד על עצמו.

כך עברה שנה. הגיע תקופה של הבשלת האורז אך

הקונכייה, כל כך משכה אותו הקנאה והחמדנות!
ומכיוון שלא ראה, הגיע בזחילה לאחד הנחלים
שנפתחו בשדה שלו, נפל לתוכו וטבע.

לכן גם אומרים אצלנו:
"הרודף אחרי מה שלא שלו עלול לאבד גם את
שלו."

יחד אתה באה גם בצורת על האזור, יובש וחום רב.
אלא שהאיכר לא דאג. הוא בא לשדה שלו,
השתחוה מזרחה ואמר:
"אני מבקש שבשדה שלי יופיע פלג מים רחב
ועמוק."

וכשרק נשף בקונכייה התחיל לזרום פלג מים יפה
השדה שלו. ובאותו הזמן בשדותיו של המלווה
בריבית הופיעו שני נחלים רחבים ועמוקים.
האיכר שם את הקונכייה בדשא, התכופף מעל
המים ורצה להרוות את הצמא שלו. אך בזווית עינו
הרגיש גם שהמלווה בריבית זוחל לכוונו כדי לחטוף
שוב את הקונכייה.

בלי לחשוב הרבה אמר האיכר "תסנוור לי עין אחת
עד הערב", השתחוה מזרחה ונשף בקונכייה. מיד
עין שמאלית שלו הפסיקה לראות.

ובאותו הרגע המלווה בריבית התעוור לגמרי. אך
למרות שלא ראה כלום הוא נמשך עדיין לזחול אל